

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobců: a) P. M.
b) nezl. E. M.
c) nezl. E. M.
všichni st. příslušnost Ázerbájdžánská republika
bytem R. 326/19, F.

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 17. 7. 2018 č. j. OAM-748/ZA-ZA13-ZA05-2017, o
udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 17. 7. 2018, č.j. OAM-748/ZA-ZA13-ZA05-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobcům podle ust. §

Shodu s prvopisem potvrzuje

12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany je obava z muže, který žalobkyni a) a jejího manžela okradl v Íránu. Tato osoba telefonicky vyhrožovala žalobkyni, aby došlo ke stažení žaloby, a protože je schopna ovlivňovat policejní orgány v Ázerbájdžánu, v domě žalobkyně byly prováděny bezvysledné domovní prohlídky a její manžel byl po jistou dobu policií zadržován. Tyto důvody dle názoru žalovaného správního orgánu nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobcům podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobcům neuděluje.

2. Žalobkyně a) podala jménem svým a jménem nezletilých žalobců b) a c) proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, kterou nijak neodůvodnila a zároveň požádala, aby jim byl pro toto řízení ustanoven zástupce z řad advokátů, konkrétně advokát Mgr. Ladislav Bárta. Usnesením ze dne 17. 9. 2018 č. j. 61Az 28/2018-16 krajský soud návrh žalobkyně a) na ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl a zároveň tuto žalobkyni vyzval k doplnění její žaloby ve stanovené lhůtě. Podanou kasační stížnost žalobkyně proti tomuto usnesení Nejvyšší správní soud odmítl svým usnesením ze dne 12. 2. 2019 č. j. 8As 357/2018-19. Následně žalobkyně v průběhu řízení doručila krajskému soudu podání ze dne 11. 3. 2019, jímž žalovanému vytýkala, že v souvislosti s neudělením azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nevyhodnotil možnost hrozícího pronásledování žalobkyně z důvodu náboženství, přestože mu bylo známo, že žalobci jsou příslušníky křesťanského vyznání. Poukázala v této souvislosti na pronásledování osob z Ázerbájdžánu, které tam nedisponují zázemím a musely by se do této země po delší době vrátit. V současné době podle žalobkyně přibývá útoků proti jednotlivým křesťanským denominacím z Ázerbájdžánu i proti křesťanům jako jednotlivcům. Protože se žalovaný touto otázkou spojenou s reálnými obavami z pronásledování a hrozby vážné újmy nijak nezabýval, zatížil své rozhodnutí vadou, pro kterou nemůže obstát. Žalobkyně navrhovala, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc žalovanému vrácena k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2018 č.j. OAM-748/ZA-ZA13-ZA05-2017 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož č. j. a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Při řízení o žalobě žalobců vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
6. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného má v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 9. 2017. Při poskytnutí údajů k této žádosti dne 20. 9. 2017 uvedla, že náboženským přesvědčením jejím a jejich dětí je křesťanství. Politické přesvědčení nemá žádné a nebyla členkou žádné strany ani politické organizace. Do ČR byli transferováni z Německa, kde podali žádost o azyl. Jako důvod žádosti o mezinárodní

ochranu uvedla, že pokud se vrátí do Ázerbájdžánu, hrozí jí a její rodině velké nebezpečí. Kvůli operaci odjeli do Íránu s penězi, tam byli okradeni, přičemž policie v Íránu jim nepomohla. Po návratu do Ázerbájdžánu tuto skutečnost nahlásili na policii, kde jim také nepomohli. Žalobkyně si myslí, že policie v Íránu a Ázerbájdžánu spolupracují. Jelikož její manžel je politicky aktivní, byl ve vlasti uvězněn. Vyhrožovali mu, že ublíží jeho rodině a dětem. Zadržen byl i sourozenec manžela, který tvrdil, že za jeho uvěznění mohou oni. Má strach z návratu hlavně kvůli dětem. Dne 20. 9. 2017 byl s žalobkyní rovněž proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru žalobkyně uvedla, že se rozhodla vlast opustit v období, kdy jí začali telefonovat a vyhrožovat. Domnívá se, že jí telefonoval ten, kdo jim ukradl peníze nebo lidé od tohoto člověka. Ohledně její stížnosti kvůli krádeži bylo vydáno rozhodnutí soudem a zloděj chtěl, aby žalobkyně s manželem svou žalobu stáhli. Vyhrožovali jim zapálením domu a ublížením. Nepamatuje si, kdy jí byly peníze ukradeny, šlo o půjčené peníze, se kterými cestovali do Íránu za účelem léčby. Ukradl je řidič vozu taxi, který je vezl do nemocnice. Zloděj byl Íránec a žalobkyně neví, zda byl odsouzen íránským nebo ázerbájdžánským soudem. Kromě těchto výhrůžek v zemi původu žádné jiné potíže neměla. Policie u nich však často dělala domovní prohlídky, při kterých však nic nenašli. Její manžel byl několikrát zadržen a důvodem zadržení podle žalobkyně byla skutečnost, že nestáhla žalobu proti íránskému taxikáři. Dále žalobkyně při pohovoru uvedla své zdravotní problémy, které léčila v Německu, spočívající v hepatitidě B po porodu a rovněž se léčila v psychiatrické léčebně. Do Íránu jela v souvislosti s nezdařenou operací nosu, kdy měla potíže s dýcháním. Ohledně odcizených financí v Íránu se obrátila na policii v Íránu i Ázerbájdžánu a co se týče výsledků řízení v této věci, odkázala na svého manžela. Jiné problémy v zemi původu neměla. Ve správním spise jsou založeny lékařské zprávy ohledně zdravotního stavu žalobkyně a) a vyjádření zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra, oblastního ZZ Brno ze dne 22.9. 2017, v němž se mimo jiné uvádí, že tak jako byla žalobkyně schopna transportu do ČR, je schopna i transportu do země původu, jelikož během transportu a příchodu do ČR nedošlo k náhlému zhoršení jejího zdravotního stavu. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 31. 5. 2018 pak vyplývá, že žalobkyně nenavrhovala doplnění podkladů pro rozhodnutí, jen sdělila, že má nějakou lékařskou zprávu od ázerbájdžánského lékaře, neví, zda ji má u sebe nebo zůstala v Německu. Závěrem uvedla, že syn chodí do školy, adaptuje se, manžel by měl v krátké době začít pracovat, čímž chtěla říct, že jsou připraveni se plně přizpůsobit české společnosti a zákonům. Součástí správního spisu jsou i zprávy o zemi původu žalobců, a to:

- údaje o zemi – Ázerbájdžán, Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2016,
- zpráva Freedom House z ledna 2018 nazvaná „svoboda ve světě 2018 – Ázerbájdžán“,
- výroční zpráva Amnesty International 2018 týkající se Ázerbájdžánu ze dne 22. 2. 2018,
- výroční zpráva Human Rights Watch ze dne 18.1.2018 a
- informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, ze dne 28. 8. 2017 ohledně bezpečnostní a politické situaci v Ázerbájdžánu.

7. Podle ust. § 12 zákona o azylu, se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo

- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
8. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu, se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání nebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 téhož ustanovení ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 citovaného ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.
9. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státních občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochranu státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
10. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu, podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
11. Krajský soud především připomíná, že přezkoumal zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného toliko v rámci uplatněných žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou vyplývající z ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Krajský soud přitom nezjistil v napadeném rozhodnutí takové vady, k nimž by byl povinen přihlídnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (ust. § 76 odst. 2 s. ř. s.). Jedinou žalobní námitkou uvedenou v podání žalobkyně ze dne 11. 3. 2019 bylo vytýkané pochybení žalovaného spočívající v tom, že se nezabýval možnou hrozbou z pronásledování žalobkyně a způsobení vážné újmy z důvodu křesťanského náboženského vyznání. Podle tvrzení žalobců v současnosti přibývají útoky proti křesťanským denominacím

v Ázerbájdžánu i proti křesťanům jakožto jednotlivcům. Podle žalobců se jedná o takovou vadu řízení, pro kterou žalobou napadené rozhodnutí nemůže obstát. Ohledně této jediné žalobní námitky musí krajský soud především konstatovat, že kromě odpovědi na otázku náboženského přesvědčení žalobkyně a) v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 20. 9. 2017 odpověděla, že je to v jejím případě i v případě dětí křesťanství, přičemž církve nerozlišují. Při poskytnutí údajů, když byla tázána na důvody žádosti o mezinárodní ochranu konaného téhož dne, uvedla potíže spočívající ve výhrůžkách ze strany soukromé osoby; o tom, že by v zemi původu byla pronásledována ona a její děti se při ani jednom z těchto pohovorů nezmínila. Žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o náboženském pronásledování žalobců žalobkyně a) neuvedla ani při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Pakliže byli žalobci skutečně v zemi původu pronásledováni z těchto důvodů, nic žalobkyni a) nebránilo, aby tyto důvody uvedla a blíže konkretizovala, což bylo její povinností, jakožto žadatelky o udělení mezinárodní ochrany a zároveň zákonné zástupkyně nezl. žalobců b) a c). Za této situace nebylo povinností žalovaného, aby se zabýval možnou hrozbou pronásledování či vážné újmy z důvodu náboženského vyznání žalobců. Krajský soud k uvedenému dodává, že cílem přezkoumání zákonnosti žalobou napadených rozhodnutí podle ust. § 65 a násl. s. ř. s. není nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí není možno pojímat jako odvolací řízení v plné apelaci. Znamená to, že účastník správního řízení včetně řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nemůže neuvedení důvodu této žádosti zhojit až v řízení soudním. V opačném případě by totiž byla popřena koncepce správního soudnictví, která je založená na následném přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí (srovnej např. rozsudek NSS č. j. 2As 215/2014-43 a jiné).

12. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 žalobu žalobců jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci v řízení úspěch neměli a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 17. července 2019

JUDr. Petr Indráček

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje

